

Брюксел, 21 октомври 2025 г.
(OR. en)

14310/25

CLIMA 455
ENV 1068
ONU 72
DEVGEN 185
ECOFIN 1384
ENER 545
MAR 139

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	21 октомври 2025 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	14086/25
Относно:	Подготовка за 30-ата конференция на страните (COP30) по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК) (Белем, Бразилия, 10 – 21 ноември 2025 г.) – Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно горепосочената тема, одобрени от Съвета на неговото 4126-о заседание, проведено на 21 октомври 2025 г.

**Подготовка за 30-ата конференция на страните (COP30) по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (РКООНИК)
(Белем, Бразилия, 10 – 21 ноември 2025 г.)**

– Заключение на Съвета –

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

**НЕОТЛОЖНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА КЛИМАТА И
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ХОРАТА И ИКОНОМИКИТЕ**

1. ОТБЕЛЯЗВА С ДЪЛБОКА ЗАГРИЖЕНОСТ продължаващото увеличаване на нивата на парниковите газове в атмосферата, наблюдаваните бавно протичащи явления, включително покачването на морското равнище и масовата загуба на ледници, както и нарастващата интензивност, продължителност, мащаб и честота на екстремните метеорологични явления по целия свят, включително горещи вълни, горски пожари, суши и наводнения; ПОДЧЕРТАВА, че изменението на климата е екзистенциална заплаха за човечеството, екосистемите и биологичното разнообразие, както и за мира и сигурността, която не пощадява нито една държава, територия или регион.
2. ПРИВЕТСТВА 10-ата годишнина на Парижкото споразумение и значението на неговата ориентирана към бъдещето и приобщаваща рамка за постигане на напредък по необходимите глобални действия за справяне с общите предизвикателства на изменението на климата и ИЗТЪКВА, че според Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК), въз основа на НОП за 2021 г., температурните прогнози в световен мащаб са се понижали, с очакване те да достигнат до около 2,8 °C до 2100 г. в сравнение с равнищата от прединдустриалния период.

3. **ИЗРАЗЯВА ЗАГРИЖЕНОСТ** относно продължаващия недостиг на амбиция и изоставането в изпълнението и **ИЗТЪКВА ОТНОВО** решаващото значение на международната ангажираност чрез силно, основано на правила и ефективно многостранно сътрудничество за успешното справяне с изменението на климата в световен мащаб.
4. **ПРИЗНАВА**, че 2024 г. е била най-топлата година, откакто се води такава статистика, и първата година, през която средното годишно увеличение на средната температура на земната повърхност е надхвърлило с 1,5 °C равнищата от прединдустриалния период, и че въздействието на изменението на климата и свързаните с него рискове стават все по-сложни и по-трудни за управление; **ПОДЧЕРТАВА**, че вероятността от резки и мащабни необратими промени в климата и земните системи и последствията от това, включително промени, предизвикани от достигането на повратни точки, се увеличават с всяко повишаване на глобалното затопляне.
5. **ИЗТЪКВА**, че е крайно неотложно да се засилят глобалното сътрудничество и ответните действия за справяне с извънредната ситуация в областта на климата, като значително се ускори намаляването на емисиите на парникови газове от всички държави, по-специално големите източници на емисии, в съответствие с постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C, и се ускорят промени към развитие, което съчетава борбата с изменението на климата и устойчивостта, както и че всяко по-нататъшно забавяне на съгласуваните действия на световно равнище ще доведе до пропускане на кратката възможност за осигуряване на жизнеспособно, проспериращо, здравословно, справедливо и устойчиво бъдеще за всички.
6. **ИЗТЪКВА** необходимостта от бърз глобален преход към неутрални по отношение на климата, устойчиви, природосъобразни, кръгови и ресурсно ефективни икономики и общества. Този преход трябва да се осъществи с темп и мащаб, съответстващ на постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C, и да бъде справедлив и приобщаващ, да насърчава подход, основан на правата на човека, и да гарантира, че никой не е пренебрегнат.
7. **ПОДЧЕРТАВА** възможностите и многобройните ползи, които действията в областта на климата носят за хората, планетата, устойчивата световна икономика по отношение на по-добрия стандарт на живот, здравето, икономическото и социалното развитие, осигуряването на нови и достойни работни места, подобряването на сигурността на водните ресурси, устойчивите продоволствени системи и енергията на достъпни цени, както и опазването на материалното и нематериалното културно наследство, и **ОТЧИТА**, че цената на бездействието значително надвишава цената на навременните и ефективни действия в областта на климата.

8. ИЗТЪКВА, че интегрираните политики за декарбонизация, включително политиките в областта на климата, околната среда, енергетиката и промишлеността, прилагани по справедлив и приобщаващ начин, са силен двигател за икономическа конкурентоспособност и повече иновации по отношение на понижаването на цените на енергията, създаването на качествени работни места и правилните условия за процъфтяване на предприятията, като по този начин полагат основите за устойчива и просперираща бъдеща глобална икономика с нулеви нетни емисии. Във връзка с това НАБЛЯГА на значението на ефективните вътрешни инструменти за ценообразуване на въглеродните емисии, като един от най-ефикасните и икономически ефективни начини за намаляване на емисиите, и на техния потенциал за пренасочване на финансовите потоци към действия в областта на климата. ПРИЗОВАВА страните да приемат и разширят ефективното вътрешно ценообразуване на въглеродните емисии с цел увеличаване на дела на глобалните емисии, обхванати от ценообразуването на въглеродните емисии. ВЪЗНАМЕРЯВА да засили сътрудничеството с държавите партньори и да предприеме мерки за справяне с потенциалните рискове от изместване на въглеродни емисии.
9. ИЗТЪКВА ОТНОВО значението на най-добрите налични научни данни за предоставянето на информация в отговор на изменението на климата и по-специално ИЗТЪКВА констатациите от шестия доклад за оценка и ПОДКРЕПЯ текущата работа на МКИК в рамките на седмия цикъл на оценка; ПОДЧЕРТАВА политическото значение на неговите оценки за решенията за действия и НАБЛЯГА на това колко е важно приносът от трите работни групи на МКИК в рамките на седмия цикъл на оценка да бъде всеобхватно и своевременно предоставен, за да бъде разгледан в рамките на втория глобален преглед (ГП-2).
10. ПРИЗОВАВА всички страни да се ангажират с предоставянето на публична информация относно състоянието на климатичната система въз основа на най-добрите налични научни данни, особено от МКИК; ОТБЕЛЯЗВА със сериозна загриженост увеличаването на невярната информация и дезинформацията в областта на климата и необходимостта от действия и сътрудничество на национално и международно равнище за повишаване на осведомеността и противодействие на тези послания, включително чрез интегриране на тази информация в политиките за образование и обучение, и във връзка с това ИЗТЪКВА, че е важно да се гарантира дългосрочно събиране и споделяне на данни за климата в подкрепа на предоставянето на приложима информация относно изменението на климата, и ПРИПОМНЯ, че достъпът до такава информация е от ключово значение за активното участие и приобщаването в глобалния преход.

11. ИЗРАЗЯВА СЕРИОЗНА ЗАГРИЖЕНОСТ във връзка с дългосрочните вреди за климата и околната среда, в допълнение към огромното човешко страдание, причинено от продължаващите въоръжени конфликти по света, и ИЗТЪКВА ОТНОВО силното си опасение във връзка с риска, който те поражда за ефективните глобални действия за справяне с тройната планетарна криза, свързана с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването. НАБЛЯГА на факта, че войните имат сериозни отрицателни вторични последици за енергетиката и продоволствената сигурност, освен че подкопават глобалната сигурност и стабилност, и че трябва да последва бърза и решителна реакция на международната общност. ИЗТЪКВА ОТНОВО решителното осъждане на агресивната война на Русия срещу Украйна, която представлява явно нарушение на Устава на ООН и международното право. ИЗТЪКВА ОТНОВО силната си загриженост относно положението в Близкия изток, изразена от Европейския съвет в заключенията му от юни 2025 г.

ПОСТИГАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ В БЕЛЕМ

12. ПРИВЕТСТВА съобщаването на национално определените приноси (НОП) за периода след 2030 г. и ПРИЗОВАВА всички страни, които все още не са представили своите НОП, да го направят спешно.
13. ПРИВЕТСТВА съобщенията, направени на специалната проява на високо равнище на генералния секретар на ООН относно действията в областта на климата, и ОЧАКВА обобщаващия доклад за НОП.
14. ПОДЧЕРТАВА, че НОП за периода след 2030 г. следва да отразяват напредъка и възможно най-високата амбиция, да бъдат приведени в съответствие с траекториите на емисиите, които ограничават глобалното затопляне до 1,5 °C, и най-добрите налични научни знания с оглед на различните национални обстоятелства, както и да включват абсолютни цели за намаляване на емисиите за цялата икономика, обхващащи всички парникови газове, сектори и категории, и да показват как страните прилагат първия глобален преглед (ГП-1). В този контекст ПОДЧЕРТАВА значението на разработването и ефективното прилагане на тези НОП чрез национални стратегии, политики и действия, включително инвестиционни планове и платформи по държави, които предоставят основа за отключване на възможности за финансиране и стопанска дейност.

15. **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** всички страни, особено големите източници на емисии, представили НОП, които не са приведени в съответствие с целта за 1,5 °C, да актуализират бързо и да повишат целите в своите НОП и да съобщят или преразгледат дългосрочните си стратегии за развитие при ниски емисии на парникови газове с оглед постигане на справедлив преход към нулеви нетни емисии до 2050 г., като вземат предвид различните национални обстоятелства.
16. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от специално политическо пространство и договорени резултати на COP30, в които се отчитат констатациите от обобщаващия доклад на РКООНИК относно НОП и се разглежда колективното равнище на амбиция и изпълнение, включително чрез предоставяне на ясни и изпълними препоръки за успешно прилагане на Парижкото споразумение. В този контекст **ОТНОВО ПОДЧЕРТАВА**, че само колективната реакция в световен мащаб може да запази постижимостта на целта за 1,5 °C.
17. **ПРИЗОВАВА** за ежегодно разглеждане на обобщаващите доклади на РКООНИК относно НОП, включително посланията относно начините за укрепване на НОП и тяхното изпълнение, а също и относно привеждането им в съответствие с целта за 1,5 °C и с глобалните усилия за смекчаване на изменението на климата, договорени в ГП-1.
18. **ПОДЧЕРТАВА** значението на работната програма за смекчаване на изменението на климата (РПС) за спешно увеличаване на амбициите и изпълнението в областта на смекчаването на изменението на климата през това критично десетилетие по начин, който допълва ГП; **ПРИЗОВАВА** всички страни да се ангажират и да работят заедно за подобряване на функционалността, ефективността, регионалното и социалното приобщаване на РПС и свързаните с нея глобални диалози, с оглед постигане на нейните цели.
19. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от колективно прилагане на всички аспекти на ГП-1, като се гарантира, че резултатите от него са приведени в действие във всички съответни работни направления и учредени органи съгласно Парижкото споразумение, и **ИЗТЪКВА**, че е важно възможно най-скоро да се постигне съгласие по условията на диалога от ОАЕ, за да се гарантира успешното прилагане на ГП-1 в неговата цялост.
20. **ОТНОВО ПРИЗОВАВА** за премахване на изкопаемите горива в енергийните системи по честен, организиран и справедлив начин, в съответствие със сценариите за целта за 1,5 C, като се ускорят действията през това критично десетилетие, така че да се постигнат нулеви нетни емисии най-късно до 2050 г. в съответствие с най-добрите налични научни знания. **ПРИЗОВАВА** всички страни, особено големите източници на емисии, да приведат в действие своя принос към призива.

21. **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** всички страни да изпълнят призива за утрояване на капацитета за енергия от възобновяеми източници в световен мащаб и за удвояване на средния годишен темп на повишаване на енергийната ефективност в световен мащаб до 2030 г. **ПОДЧЕРТАВА**, че тези цели трябва да вървят ръка за ръка с икономите на енергия и постепенното премахване на производството и потреблението на енергия от изкопаеми горива в световен мащаб и **ПРИВЕТСТВА** работата на агенции като Международната агенция по енергетика (МАЕ) и Международната агенция за възобновяема енергия (IRENA) за анализиране на постигнатия напредък в рамките на този призив и **ОТБЕЛЯВА**, че през 2024 г. в световен мащаб беше добавен капацитет за енергия от възобновяеми източници в размер на 582 гигавата. **ИЗТЪКВА**, че в контекста на изпълнението на всички глобални действия в областта на енергетиката, договорени като част от Консенсуса от ОАЕ, по определен на национално равнище начин, като същевременно се зачита енергийният микс на всяка държава, страните бяха призовани да допринесат за глобалните усилия за ускоряване на технологиите с нулеви и ниски нива на емисии в съответствие с точка 28 от ГП. Освен това **ИЗТЪКВА**, че е необходимо да се ускори декарбонизацията на промишлеността и да не се допуска зависимост от емисии в промишлените сектори, в които е трудно да се намалят емисиите, и **ПРИВЕТСТВА** напредъка по линия на международните инициативи в тази област.
22. **ПРИЗОВАВА** за постепенно премахване на субсидиите за изкопаемите горива, които не са насочени към справяне с енергийната бедност или към справедливия преход, във възможно най-кратък срок.
23. **ПОДЧЕРТАВА**, че преходът към неутрална по отношение на климата икономика в съответствие с постижимостта на целта за 1,5°C ще изисква постепенното прекратяване на използването в световен мащаб на изкопаемите горива без технологии за улавяне и съхранение на въглерод и достигане на върха и спад в тяхното потребление още през това десетилетие, за да се постигне необходимото смекчаване, определено от МКИК.
24. Във връзка с това **ПОДЧЕРТАВА**, че е важно енергийният сектор да е преобладаващо свободен от използването на изкопаеми горива доста преди 2050 г. и да се постави като цел постигането на изцяло или преобладаващо декарбонизирана глобална енергийна система през тридесетте години на настоящия век, в която няма място за нови производствени мощности на въглища, тъй като в този сектор вече има широко достъпни и ефективни от гледна точка на разходите мерки за нулеви емисии, които осигуряват множество ползи, наред с другото, за устойчивото развитие, човешкото здраве и качеството на въздуха, създаването на работни места и енергийната сигурност.

25. Освен това ПОДЧЕРТАВА, че в ограничена степен има технологии за намаляване на емисиите, които не нанасят значителни вреди на околната среда, и те трябва да се използват за намаляване на емисиите главно от сектори, в които това е трудно, както и че технологиите за поглъщане трябва да допринасят за постигането на отрицателни емисии в световен мащаб, и ИЗТЪКВА, че те не следва да се използват за забавяне на действията в областта на климата в сектори, в които са налице осъществими, ефикасни и ефективни от гледна точка на разходите алтернативи за смекчаване, особено през това изключително важно десетилетие. Същевременно ОТЧИТА постигнатия напредък в разработването на тези технологии и тяхната потенциална роля в бъдещото намаляване на емисиите в секторите, в които това е трудно постижимо, за ускоряване на декарбонизацията и постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.
26. ОТНОВО ИЗТЪКВА решаващото значение на опазването, защитата и възстановяването на природата, включително морските, планинските, сладководните, крайбрежните и сухоземните екосистеми, за постигане на целта за 1,5 °C по отношение на температурата.
27. ПОДЧЕРТАВА трайния ангажимент за увеличаване на усилията за спиране и обръщане на процеса на обезлесяване и деградация на горите до 2030 г., както се подчертава в резултатите от ГП-1, включително чрез увеличаване на глобалните усилия за опазване и възстановяване на горите, устойчиво управление на горите, кръгова и устойчива биоикономика, както и устойчиви продоволствени системи и устойчиво на изменението на климата селско стопанство, и във връзка с това ПОДЧЕРТАВА потенциала за осигуряване на краткосрочни и дългосрочни ползи за климата и околната среда както в рамките на смекчаването на изменението на климата, така и за адаптирането към него чрез тези усилия.
28. ПРИВЕТСТВА първите двугодишни доклади за прозрачност (ДДП), националните доклади за инвентаризацията, представени към днешна дата, както и първия обобщаващ доклад относно ДДП по РКООНИК. ПРИЗОВАВА всички страни, които все още не са го направили, да представят своите ДДП във възможно най-кратък срок, като същевременно отбелязва, че най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави могат да представят информация по своя преценка. ПОДЧЕРТАВА, че отчетността както на действията, така и на подкрепата, осъществени чрез рамката за осигуряване на по-голяма прозрачност, ще бъде от съществено значение за изграждането и поддържането на взаимно доверие, тъй като всички страни изпълняват ангажиментите си. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от специално политическо пространство и договорени резултати по време на конференциите на страните, за да се разгледат настоящите и бъдещите обобщаващи доклади относно ДДП по РКООНИК с цел да се оцени колективният напредък на всички страни по Парижкото споразумение, доброто функциониране на рамката за осигуряване на по-голяма прозрачност, както и да се предостави информация за следващите и последващите ГП.

29. ПОДЧЕРТАВА значението на работната програма за справедлив преход за ускорени действия за смекчаване на изменението на климата в съответствие с целта за 1,5 °C и за засилени действия за адаптиране, които са справедливи и приобщаващи, и;
ПРИЗОВАВА всички страни да работят за постигане на резултат, който да приведе в действие сценариите за справедлив преход, които са в рамките на възможностите на планетата, ориентирани към хората, без да се пренебрегва никой, и да повиши капацитета за осъществяване на справедлив преход на национално равнище.
30. ОТНОВО ПОТВЪРЖДАВА подкрепата на ЕС за прилагането на Рамката от ОАЕ за глобална устойчивост спрямо изменението на климата с цел повишаване на капацитета за адаптиране, укрепване на устойчивостта и намаляване на уязвимостта;
ПОДЧЕРТАВА колко е важно да се постигне споразумение по време на COP30 за работната програма на ОАЕ–Белем относно показателите с оглед измерване на напредъка при осъществяването на глобалната цел за адаптиране, за да се укрепи планирането и изпълнението на адаптирането на всички равнища и да се дадат насоки за ГП-2.
31. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от приобщаващ подход, обхващащ цялото общество, всички нива на управление, цялата икономика, за разширяване на действията за адаптиране във всички сектори. ПРИЗОВАВА усилията за адаптиране да станат по-интелигентни, по-бързи и по-системни, за да се гарантира ориентиран към бъдещето, междусекторен и научнообоснован подход. ОТБЕЛЯЗВА, че свързването на планирането в областта на климата и развитието води до множество ползи и подобрява възможностите за устойчиви инвестиции. В този контекст НАСЪРЧАВА страните да представят и прилагат и да постигат напредък по своите национални планове и стратегии за адаптиране, които са в съответствие с НОП и с националните приоритети и стратегии за развитие и са включени в националните инвестиционни стратегии.
32. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО трайния ангажимент на ЕС да подкрепя държавите партньори, по-специално най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави, да увеличат техния капацитет за адаптиране, включително чрез предоставяне и мобилизиране на финансиране за адаптиране от всички източници. ОТБЕЛЯЗВА във връзка с това, че ЕС и неговите държави членки имат най-голям дял от международното публично финансиране на борбата с изменението на климата за адаптирането, като са засилили подкрепата си през годините, включително в контекста на призива от Глазгоу за удвояване на финансирането за адаптиране до 2025 г., и са надежден партньор в изпълнението на адаптирането в развиващите се държави; като предоставят подкрепа, която обхваща широк спектър от свързани с адаптирането политики в рамките на управлението на риска от бедствия и устойчиво на климатичните изменения развитие, включително действия в отговор на изграждането на капацитет и технологичните нужди. ПРИЗОВАВА всички настоящи и бъдещи доставчици на финансиране за адаптиране да последват този пример.

33. ПОДЧЕРТАВА, че инвестициите в адаптирането са от решаващо значение за изграждането на устойчиви на климатичните изменения пътища за развитие със социални и икономически ползи, и СИЛНО НАСЪРЧАВА частния сектор да засили ролята си за значително увеличаване на финансирането за действия за адаптиране.
34. ПОДЧЕРТАВА, че спешните действия за ограничаване на повишаването на температурата в световен мащаб до 1,5 °C и за увеличаване на адаптирането и укрепването на устойчивостта спрямо изменението на климата са от решаващо значение за предотвратяването, свеждането до минимум и справянето със загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, и ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО ангажимента на ЕС да работи заедно с всички страни и заинтересовани страни, които не са страни по конвенцията, според случая, за засилване на подкрепата и сътрудничеството за реагиране на загуби и щети, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, по съгласуван, допълващ и координиран начин с новите и съществуващите договорености за финансиране, включително Фонда за реагиране при загуби и щети, както и чрез работата на Варшавския международен механизъм относно загубите и щетите, свързани с последиците от изменението на климата, и неговия изпълнителен комитет и мрежата от Сантяго.
35. ПРИВЕТСТВА постигнатия до момента напредък на Фонда за реагиране при загуби и щети и ИЗТЪКВА ОТНОВО ангажимента на ЕС за пълно привеждане в действие на Фонда и мрежата от Сантяго за предотвратяване, свеждане до минимум и справяне със загубите и щетите с цел предоставяне на финансова и техническа подкрепа на развиващите се страни, които са особено уязвими по отношение на неблагоприятните последици от изменението на климата; НАСЪРЧАВА тясното сътрудничество и координация между мрежата от Сантяго и Фонда за реагиране при загуби и щети.
36. ПРИВЕТСТВА решението за новата колективна количествена цел за финансиране на борбата с изменението на климата и ПРИПОМНЯ в това отношение заключенията на Съвета относно международното финансиране на борбата с изменението на климата, приети на 10 октомври. В този контекст ОТЧИТА, че международното публично финансиране на борбата с изменението на климата, включително финансирането при много добри преференциални условия, продължава да бъде от съществено значение за подпомагането на уязвимите държави и общности, особено на тези, които са с ограничен капацитет за адаптиране и са непропорционално засегнати от последиците от изменението на климата, по-специално най-слабо развитите страни и развиващите се малки островни държави.

37. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от определяне на действия и мерки, допринасящи за отключване на финансиране в размер на 1,3 трилиона щатски долара до 2035 г., по-специално с оглед на мобилизирането на допълнително частно финансиране за развиващите се страни; и ОЧАКВА Пътната карта от Баку до Белем, която отразява спешната необходимост и преобразуващия потенциал за отключване на значително повече частен капитал за действия в областта на климата, както и нейната роля за ускоряване на необходимите инвестиции в екологичния преход на всички икономики. ПРИЗОВАВА за такива действия и мерки за отключване на нови източници на финансиране за действия в областта на климата, за улесняване на мобилизирането на вътрешни ресурси и за премахване на пречките пред достъпа до финансиране на борбата с изменението на климата, като същевременно се вземат предвид различния национален капацитет за усвояване и изпълнение.
38. ПОДЧЕРТАВА, че за да се увеличи допълнително финансирането на борбата с изменението на климата, във всяка държава, както и в международен план, финансовите потоци трябва да бъдат приведени в съответствие с целта за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие, а реформата на финансовата архитектура да продължи. ПРИЗОВАВА всички участници – включително централните и местните правителства, международните финансови институции, националните банки за развитие, благотворителните организации, частните и институционалните инвеститори – да работят съвместно за постигането на тази цел в съответствие със своя мандат. ПРИВЕТСТВА работата, извършена в контекста на диалога от Шарм еш-Шейх, който задълбочи разбирането на член 2, параграф 1, буква в) и връзката му с член 9 от Парижкото споразумение, и ОЧАКВА страните да признаят зараждащото се разбиране на ключовите елементи на споразумението и на СМА 7 да вземат решение за съществени бъдещи действия във връзка с член 2, параграф 1, буква в).
39. ПОДЧЕРТАВА, че въздействията от прилагането на национални мерки в областта на климата, в някои случаи може да имат трансграничен характер. Остава АНГАЖИРАН да насърчава и споделя опит относно добрите практики, за да се увеличи максимално положителното въздействие на тези мерки чрез многостранно сътрудничество.

40. ИЗТЪКВА значението на изграждането на капацитет за ускоряване на изпълнението на прехода към устойчиви на изменението на климата пътища на развитие с ниски емисии и ПОДКРЕПЯ действията, ръководени на местно равнище, за постигане на справедливи, ефективни и устойчиви резултати.
41. ПОДЧЕРТАВА значението на засилването на съвместните действия за разработване и трансфер на технологии като средство за постигане на общите ни цели и ПОДКРЕПЯ укрепването на съществуващите органи на технологичния механизъм съгласно РКООНИК и Парижкото споразумение във връзка с програмата за изпълнение на технологиите.
42. ПРИВЕТСТВА приключването на преговорите по същество по член 6 от Парижкото споразумение и ПРИПОМНЯ потенциала на член 6 от Парижкото споразумение за улесняване на по-нататъшната амбиция в световен мащаб за преодоляване на различията по отношение на ограничаването на глобалното затопляне, при условие че са гарантирани най-високи стандарти за прозрачност, екологосъобразност, включително социални и екологични гаранции, устойчиво развитие и зачитане на правата на човека.
43. ПРИЗНАВА, че последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда се усещат най-остро от жените и момичетата, както и от уязвимите групи в обществото, които допринасят най-малко за изменението на климата и които са в уязвимо или маргинализирано положение поради съществуващите неравенства и множеството и пресичащи се форми на дискриминация.
44. ПОДЧЕРТАВА значението на изпълнението на нов и укрепен план за действие относно равенството между половете в периода след COP30 и ЗАПАЗВА АНГАЖИМЕНТА да продължи работата по интегрирането на принципа на равенство между половете в сътрудничество с всички страни в процеса на РКООНИК и да постигне напредък в областта на равенството между половете, пълноценното и равноправно упражняване от страна на жените и момичетата на всички права на човека и тяхното овластяване в целия свят, тъй като това е от ключово значение за ефективните действия в областта на климата, постигането на нашите цели в областта на климата и укрепването на устойчивостта в световен мащаб.

45. **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** всички страни да работят за равноправното, пълноценно, ефективно и съдържателно участие на жените и младите хора в цялото им многообразие и във всички сфери на обществения и политическия живот съгласно Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г.¹, както и в действията в областта на климата чрез изграждане на капацитет, планиране, вземане на решения, изпълнение, мониторинг и докладване, и ПРИПОМНЯ ангажимента си в това отношение.

ЗАСИЛВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА КЛИМАТА И ВРЪЗКИТЕ С ДРУГИ ПРОЦЕСИ

46. **ПОДЧЕРТАВА**, че при предприемането на действия за справяне с изменението на климата, всички страни трябва да защитават, зачитат, утвърждават правата и да изпълняват своите задължения съгласно международното право в областта на правата на човека, включително правото на чиста, здравословна и устойчива околна среда, признато от Съвета на ООН по правата на човека и Общото събрание на ООН и утвърдено от Международния съд като предварително условие, присъщо и от съществено значение за упражняването на други права на човека, правата на коренното население, както е посочено в Декларацията на ООН за правата на коренното население, правата на мигрантите, децата и младите хора, възрастните хора, хората с увреждания, местните общности и хората в уязвимо положение, както и равенството между половете, пълноценното и равноправно упражняване от страна на жените и момичетата на всички човешки права и тяхното овластяване, и равнопоставеността между поколенията.
47. **ПРИЗОВАВА** председателствата на Конференцията на страните по РКООНИК и секретариата на РКООНИК да гарантират безпроблемна организация и финансово достъпно участие на всички страни по конвенцията и заинтересовани страни, за да се гарантира приобщаването и легитимността на СОР. **ИЗТЪКВА** необходимостта от повишаване на ефективността на процеса на РКООНИК с оглед улесняване и катализиране на изпълнението, амбицията и международното сътрудничество, като същевременно се осигури платформа за ангажиране на всички участници. Във връзка с това **НАСЪРЧАВА** усилията за повишаване на прозрачността и въздействието, включително чрез управление на дневния ред, по-добра координация на заседанията и организация, която е пропорционална и съгласувана с постигането на целите на процеса.

¹ Съгласно Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията (2020 – 2024 г.), Срокът на действие на плана за действие беше удължен до 2027 г.

48. ИЗТЪКВА водещата роля на заинтересованите страни, които не са страни по конвенцията, включително участниците от частния сектор и бизнеса, и ИЗТЪКВА необходимостта от засилено сътрудничество с местните и регионалните правителства и общности за ускоряване и разширяване на социално справедливите действия в областта на климата, включително в рамките на процеса по РКООНИК. НАСЪРЧАВА трайния им ангажимент за ефективно изпълнение на Парижкото споразумение и глобалния преглед, включително чрез Програмата за глобални действия в областта на климата и чрез прозрачни ангажименти, които дават възможност за отчетност, подкрепени от планове за действие, основани на най-добрите налични научни знания.
49. ПРИВЕТСТВА акцента, поставен от председателството на COP30 върху Програмата за глобални действия в областта на климата и ускоряването на изпълнението на Парижкото споразумение и ГП-1.
50. ПОДЧЕРТАВА, че пълноценното участие на обществеността, ангажираността и достъпът до информация, включително за гражданското общество, децата и младежта и всички заинтересовани страни, са от ключово значение за насърчаването на социалната справедливост, равнопоставеността, приобщаването и социалното сближаване в глобалния преход към неутрална по отношение на климата и устойчива планета.
51. ИЗТЪКВА ОТНОВО взаимовръзката между справянето с изменението на климата и постигането на напредък по целите за устойчиво развитие.
52. ПРИВЕТСТВА консултативното становище на Международния съд относно изменението на климата и по-специално онези аспекти на становището, които потвърждават сериозността на заплахите, породени от изменението на климата; задълженията на всички държави да си сътрудничат в отговор на тази заплаха и да предприемат действия, както индивидуално, така и колективно, като направят всичко възможно за предотвратяване на опасното изменение на климата; както и централната роля на Парижкото споразумение за осигуряването на ясен набор от цели и добросъвестен форум за това сътрудничество.

53. ПРИЗНАВА взаимозависимите и взаимно подсилващи се кризи, свързани с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие, замърсяването, влошаването на качеството на земите, влошаването на състоянието на водите и океаните; ЗАЯВЯВА, че мерки като устойчивото управление на земята, океаните и водите, включително природосъобразните решения, и опазването и възстановяването на световния воден цикъл, както и здравите и богати на биологично разнообразие екосистеми играят основна роля в цялостните действия в областта на климата, и ИЗТЪКВА, че те могат да бъдат успешно осъществени само чрез съгласуван подход, който включва взаимноизгодни стратегии, и във връзка с това ПОДЧЕРТАВА основната роля на полезните взаимодействия с други международни организации и процеси и ПРИЗОВАВА всички страни и съответните заинтересовани страни за интегриран подход за справяне с тройната планетарна криза, по-специално на национално равнище, което гарантира взаимно подкрепящото се прилагане на Парижкото споразумение, глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал и постигането на неутралност по отношение на деградацията на земите в световен мащаб. ИЗТЪКВА решаващата роля, която океаните играят за енергетиката, данните и стратегическите ресурси, както и за регулирането на климата на Земята, и ПРИВЕТСТВА ангажиментите от Ница за океана, включително Европейския пакт за океана.
